

PREVÁDZKOVÝ PORIADOK O POHREBISKÁCH

na území obce **Partizánska Ľupča**

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Úcta k pamiatke zomrelých a spoločenské poslanie pohrebísk určených k pietnemu pochovávaní zomrelých, alebo k ukladaniu ich spolnotených pozostatkov spôsobom zodpovedajúcim zdravotným predpisom, prikazujú, aby pohrebiská boli udržiavané v takom stave, ako to zodpovedá ušľachtilým ľudským vzťahom, ale aj aby sa pri ich používaní dodržiavali zdravotné a iné predpisy.

Prevádzkový poriadok sa vzťahuje na prevádzkovateľa pohrebiska – Obec Partizánska Ľupča, v zastúpení **Lubomírom Fričom**, starostom obce, na nájomcov, obstarávateľov pohrebov, na poskytovateľov služieb na pohrebisku, na návštevníkov pohrebiska a podnikateľské subjekty, ktoré zastupujú pozostalých.

Článok 2

Rozsah platnosti

Tento Poriadok pre pohrebisko na území obce **Partizánska Ľupča** (ďalej len „poriadok“,) sa vzťahuje na všetky pohrebiská (cintoríny, urnové háje, kolumbária, rozptylové lúky a vsypové lúky) nachádzajúce sa na území obce **Partizánska Ľupča**.

Na účely prevádzkového poriadku v zmysle zákona 470/2005:

- a./ ľudské pozostatky sú mŕtve ľudské telo
- b./ ľudské ostatky sú ľudské pozostatky po pochovaní
- c./ pochovanie je ukladanie ľudských pozostatkov do hrobu alebo hrobky na pohrebisku, uloženie spolnotených ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov/ďalej len „popol“ rozptylom na rozptylovej lúke, alebo vsypom popola na vsypovej lúke, alebo uloženie urny s popolom na pohrebisku
- d./ spolnotenie je spálenie ľudských pozostatkov, alebo ľudských ostatkov v krematóriu
- e./ verejné pohrebisko je cintorín, kolumbárium, urnový háj, rozptylová lúka a vsypová lúka
- f./ hrobové miesto je miesto určené na vybudovanie hrobu alebo hrobky alebo miesto na uloženie urny
- g./ Konečná rakva je rakva, v ktorej sa ľudské pozostatky pochovávajú
- h./ Exhumácia je vyňatie ľudských ostatkov z hrobu
- i./ skrývka je vrstva zeme, ktorá sa má odstrániť pred zrušením rozptylovej lúky alebo vsypovej lúky
- j./ hrob je priestor v zemi, do ktorého sa vkladá rakva s telom zosnulého a zasype sa vykopanou zeminou
- k./ hrobka alebo krypta je priestor, do ktorého sa vkladá rakva s telom zosnulého a je zhotovená z betónu alebo muriva
- l./ nájomca je osoba s ktorou prenajímateľ uzavrel nájomnú zmluvu na hrobové miesto na pohrebisku
- m./ obstarávateľ je osoba, ktorá zariaduje pohreb

Článok 3 Správa pohrebísk

(1) Pohrebisko v zmysle § 16 ods. 1 zákona NR SR č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve (ďalej len „ zákon „) zriadiť obec **Partizánska Ľupča** (ďalej len „ obec „) na svojom území.

(2) Prevádzkovanie pohrebiska vykonáva obec sama.

(3) Prevádzkovanie pohrebiska zahŕňa najmä :

- a) výkopové práce súvisiace s pochovávaním alebo exhumáciou,
- b) pochovávanie,
- c) vykonanie exhumácie,
- d) správu a údržbu pohrebísk,
- e) správu a údržbu komunikácii a zelene na pohrebiskách,
- f) vedenie evidencie súvisiacej s prevádzkovaním pohrebísk.
- g) starať sa o celkový vzhľad a prevádzkovanie spravovaného cintorína
starať sa a zabezpečovať poriadok a čistotu na cintoríne
- h) zabezpečovať odvoz vencov, lístia a odpadkov na skládku TKO
- i) starať sa o inžinierske siete na cintoríne
- j) starať sa o oplatenie cintorína

(4) Prevádzkovateľ pohrebiska sa pri svojej činnosti riadi prevádzkovým poriadkom pohrebiska.

(5) Prevádzkový poriadok pohrebiska musia byť verejnosti prístupný na mieste obvyklom na pohrebisku.

Článok 4 Povinnosti prevádzkovateľa pohrebiska, povinnosti návštevníkov pohrebiska, povinnosti nájomcu pri údržbe hrobového miesta

Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný :

- a) prevziať ľudské pozostatky (sú mŕtve ľudské telo) alebo ľudské ostatky (sú ľudské pozostatky po pochovaní), ak sú splnené podmienky uvedené v § 8 ods. 1 a 2 zákona (ak je úmrtie doložené listom o prehliadke mŕtveho alebo pasom pre mŕtvolu, ak ide o medzinárodnú prepravu ľudských pozostatkov alebo ľudských ostatkov),
- b) prevádzkovať pohrebisko v súlade so schváleným prevádzkovým poriadkom pohrebiska určovať miesta výkopu hrobu alebo uloženia urny
- c) viesť evidenciu podľa § 21 zákona o prideľovaní hrobových miest
- d) umožniť prítomnosť obstarávateľa pohrebu a blízkych osôb pri konečnom uzavretí rakvy pred pochovaním,
- e) zdržať sa v styku s pozostalými necitlivého správania a pri smútočných obradoch umožniť účasť cirkvi a iných osôb v súlade s prejavenu vôľou obstarávateľa pohrebu,
- f) písomne informovať nájomcu o :

1. skutočnosti, že uplynie lehota, za ktorú bolo nájomné zaplatené,
 2. dátume, ku ktorému sa má pohrebisko zrušiť, ak mu je známa jeho adresa, súčasne túto informáciu zverejniť na mieste obvyklom na pohrebisku,
- g) ak zistí, že ľudské ostatky nie sú ani po uplynutí ustanovenej tlecej doby zotleté, tleciu dobu primerane predĺžiť a na tento účel si vyžiadať posudok úradu, na základe tohto posudku upraviť prevádzkový poriadok pohrebiska,
- h) ak nie je prevádzkovateľom pohrebiska obec, po výpovedi zmluvy o nájme hrobového miesta (ďalej len „ nájomná zmluva „) odovzdať pomník, náhrobné kamene, náhrobné dosky, oplotenie (ďalej len „ príslušenstvo „) obci.

Povinnosti nájomcu pri údržbe hrobového miesta:

a./ nájomca je povinný prísť nahlásiť na obecný úrad akékoľvek stavebné úpravy, pretože miesto na hrob má len prepožičané na 10 rokov a miesto na urnu na 25 rokov od prvého uloženia

b./ nájomca je povinný udržiavať miesto na hrob a miesto na urnu v riadnom stave. Úpravu hrobového miesta vykonáva nájomca na vlastné náklady, tak aby nebol narušený estetický vzhľad cintorína

c./ pri vybudovaní stavby alebo jej úprave sa musí stavebník riadiť podmienkami prevádzkovateľa, najmä pokiaľ ide o tvar, rozmery, výzdobu a druh použitého materiálu

d./ po skončení prác na úprave hrobového miesta je nájomca povinný vykonať, alebo zabezpečiť vyčistenie okolia hrobového miesta a odstrániť z neho zvyšný materiál. Zvyšky kameňa nesmie ukladať do kontajnera na cintoríne, ale je povinný zabezpečiť ich odvoz z cintorína

e./ je povinný čistiť a udržiavať priestor 30 cm okolo celého obvodu hrobu, ak sa prepožičané miesto inak neupravuje

f./ práce na cintoríne okrem bežnej údržby možno vykonávať len podľa písomne určených podmienok prevádzkovateľa

g./ oprávnená osoba nesmie bez písomného súhlasu prevádzkovateľa vysádzať na cintoríne stromy a kríky, umiestňovať lavičky a vykonávať úpravy

h./ demontáž, odstraňovanie, odvoz pomníkov, epitafných dosiek alebo ich súčastí musí oprávnená osoba, alebo ich vlastník vopred oznámiť prevádzkovateľovi

i./ na osadenie nového pomníka je potrebný písomný súhlas prevádzkovateľa

j./ vykonávateľ kamenárskych prác je povinný preukázať sa prevádzkovateľovi písomným súhlasom osoby, ktorá je oprávnená na ich vykonanie

Povinnosti návštevníkov pohrebiska v súvislosti s udržiavaním poriadku na pohrebisku a zachovaním dôstojnosti tohto miesta, spôsob a pravidlá používania zariadení pohrebiska a obradných siení:

- a./ sú povinní zachovávať pieteť k mŕtvym pozostalým
- b./ sú povinní správať sa spôsobom zodpovedajúcim pieteť miesta, nesmú robiť hluk, vykrikovať, odhadzovať a zapalovať odpadky, fajčiť, používať alkoholické nápoje a omamné látky, poškodzovať pomníky, zariadenia, objekty a zeleň
- c./ osoby vykonávajúce práce na cintoríne sú povinné riadiť sa pokynmi prevádzkovateľa
- d./ prevádzkovateľ je oprávnený odstraňovať z hrobových miest zvädnuté kytice a vence, alebo iné ozdoby, ktoré narúšajú estetický vzhľad cintorína a uskladňovať ich pred vymedzením na miesta, nato určených
- e./ na cintoríne je zákaz páliť trávu a smeti
- f./ chodníky medzi hrobmi nemožno používať na iné účely než na komunikačné a nie je povolené obmedzovať ich priechodnosť
- g./ na pohrebisku je zakázaný vstup so psom s výnimkou psov, ktoré doprevádzajú nevidiace osoby a majú príslušné označenie
- h./ vstup motorových vozidiel do areálu pohrebiska je možný za týchto podmienok:
 - pre invalidných občanov – držiteľov preukazu ZŤP bez poplatku
 - pre nevládných občanov pri účasti na pohrebe
 - pri úprave o oprave hrobky a hrobového miesta pre nájomcu za poplatok
 - pre kamenárstva podnikajúce na základe živnostenského oprávnenia, poplatok sa nevzťahuje na pohrebné vozidlá
 - návštevníci pohrebiska sa po pohrebisku pohybujú na vlastné riziko a správa pohrebiska nezodpovedá za prípadné úrazy návštevníkov
 - v zimnom období platí zákaz vstupu všetkých súkromných motorových vozidiel do areálu pohrebiska
 - po zaplatení poplatku vstupu na pohrebisko umožní vodič prehliadku prevážaného materiálu

Článok 5 Evidencia pohrebiska

(1) Evidencia hrobových miest musí obsahovať

- a) meno a priezvisko osoby, ktorej ľudské ostatky sú v hrobovom mieste uložené,
- b) miesto a dátum jej narodenia a úmrtia, rodné číslo,
- c) dátum uloženia ľudských pozostatkov s uvedením hrobového miesta a hĺbky pochovania,
- d) záznam o nebezpečnej chorobe, ak mŕtvy, ktorého ľudské pozostatky sa uložili do hrobu alebo hrobky, bol nakazený nebezpečnou chorobou,
- e) meno, priezvisko, adresa miesta trvalého pobytu a rodné číslo nájomcu, ak ide o fyzickú osobu , obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo nájomcu, ak ide o právnickú osobu,
- f) dátum uzavretia nájomnej zmluvy a údaje o zmene nájomcu,

g) údaj o vypovedaní nájomnej zmluvy.

(2) Evidencia prevádzkovania pohrebiska musí obsahovať údaje o

- a) zákaze pochovávaní a dobe jeho trvania, ak sa takýto zákaz vydal,
- b) zrušení pohrebiska,
- c) skutočnosti, či je hrob chránený ako národná kultúrna pamiatka alebo pamätihodnosť obce podľa zákona č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu alebo či ide o vojnový hrob podľa zákona č. 130/2005 Z.z. o vojnových hroboch.

Článok 6 Pochovávanie

(1) O tom, na ktorom pohrebisku má byť pochované telo zomrelej osoby, rozhoduje spravidla ten, kto pohreb obstaráva. Platí však zásada, že zomrelý má byť pochovaný na pohrebisku tej obce v územnom obvode ktorej osoba zomrela, pred úmrtím žila alebo sa našlo telo mŕtveho.

(2) Pochovať mŕtveho na pohrebisku inej obce možno len s privolením príslušnej obce, na území ktorej sa pohrebisko nachádza.

(3) Mŕtvi sa dočasne ukladajú v domoch smútku. **Ak sa ľudské pozostatky neuložili do chladiaceho zariadenia, musia sa pochovať do 96 hodín od úmrtia, nie však pred uplynutím 48 hodín od úmrtia. Ak sa vykonala pitva, možno mŕtveho pochovať ihneď.**

(4) Ľudské pozostatky uložené v chladiacom zariadení musia byť pochované do 14 dní od úmrtia okrem prípadov uvedených v § 8 ods. 3 písm. h) zákona.

(5) Ak pitva bola nariadená v trestnom konaní, ľudské pozostatky možno pochovať za podmienok uvedených v Trestnom poriadku.

(6) Pochováva sa uložením do zeme alebo spopolnením. Výnimočne možno rakvu uložiť s telom mŕtveho do hrobky vybudovanej so súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska. Spopolnenie sa smie vykonávať iba v krematóriách.

Článok 7 Zákaz pochovávaní

(1) Ak by ďalším pochovávaním na pohrebisku mohlo dôjsť k ohrozeniu zdravia ľudí alebo kvality podzemnej vody, môže pochovávanie zakázať príslušný orgán štátnej správy (napr. podľa zákona NR SR č. 272/1994 Z.z. v platnom znení, zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. o vodách a pod.).

(2) Na pohrebisku, kde je zakázané pochovávanie ľudských pozostatkov podľa odseku (1), možno ďalej pochovávať inými spôsobmi, ak príslušný orgán štátnej správy, ktorý pochovávanie zakázal, s navrhovaným spôsobom pochovávania súhlasil.

Článok 8 Užívanie hrobového miesta

(1) Právo užívať hrobové miesto vzniká uzavretím nájomnej zmluvy, ktorá sa uzatvára na dobu neurčitú. Nesmie však byť vypovedaná skôr ako po uplynutí tlecej doby na pohrebisku.

(2) Dĺžku tlecej doby pre pohrebisko určuje prevádzkovateľ pohrebiska v prevádzkom poriadku pohrebiska na základe výsledkov hydrogeologického prieskumu a posudku úradu.

(3) Prevádzkovateľ pohrebiska nájomnú zmluvu vypovie, ak

- a) závažné okolnosti na pohrebisku znemožňujú trvanie nájmu hrobového miesta na ďalšiu dobu,
- b) sa pohrebisko ruší,
- c) nájomca ani po upozornení nezaplatil nájomné za užívanie hrobového miesta

a to za podmienok uvedených v § 25 ods. 2) až 8) zákona.

(4) Pri úmrtí nájomcu, prednostné právo na uzavretie zmluvy majú dedičia: ak je dedičov viac, ten z dedičov, ktorý sa prihlásil ako prvý. Správa pohrebiska bude akceptovať len taký doklad, ktorý je výsledkom dedičského konania, uznesenia súdu alebo notárom overený hodnoverný doklad

Článok 9 Stavby a požiadavky na ukladanie ľudských pozostatkov a exhumácia ľudských ostatkov

(1) Na vybudovanie akejkoľvek stavby na pohrebisku alebo na úpravu už existujúcej stavby (hrobu, náhrobku, hrobky, rámu) je potrebný predchádzajúci súhlas prevádzkovateľa pohrebiska, ktorý, ak je to potrebné, bližšie určí ďalšie podmienky takejto stavby. Tým nie je nahradený súhlas stavebného úradu, pokiaľ je tento podľa osobitných predpisov potrebný.

(2) **Hrob na uskladnenie ľudských pozostatkov musí spĺňať tieto požiadavky:**

- a./ hĺbka pre dospelú osobu a dieťa staršie ako 10 rokov musí byť najmenej 1,6 m pre dieťa mladšie ako 10 rokov najmenej 1,2 m,**
- b./ dno musí ležať najmenej 0,5 m nad hladinou pozemnej vody,**
- c./ bočné vzdialenosti medzi jednotlivými hrobmi musia byť najmenej 0,3 m,**
- d./ rakva s ľudskými pozostatkami musí byť po uložení do hrobu zasypaná skyprenou zeminou vo výške minimálne 1,2 m**

(3) Ľudské ostatky musia byť uložené v hrobe najmenej do uplynutia tlecej doby, ktorá podľa zloženia pôdy musí trvať najmenej 10 rokov.

- (4) Pred uplynutím tlecej doby sa môžu do toho istého hrobu uložiť ďalšie ľudské pozostatky, ak je ich možné umiestniť nad úroveň naposledy pochovaných ľudských ostatkov a vrstva uľahnutej zeminy nad rakvou bude najmenej 1 meter.
- (5) Do hrobky je možné uložiť aj viacero rakiev s ľudskými pozostatkami a s ľudskými ostatkami. Rakva uložená do hrobky musí byť zabezpečená pred únikom zápachu do okolia a musí byť vyrobená tak, aby chránila ľudské ostatky pred hlodavcami.
- (6) Pred uplynutím tlecej doby možno ľudské ostatky exhumovať na žiadosť
- orgánov činných v trestnom konaní (podľa Trestného poriadku),
 - obstarávateľa pohrebu alebo
 - blízkej osoby, ak obstarávateľ pohrebu už nežije alebo ak obstarávateľom pohrebu bola obec.
- (7) Žiadosť podľa odseku (6) musí mať písomnú formu a musí obsahovať
- posudok úradu,
 - list o prehliadke mŕtveho a štatistické hlásenie o úmrtí,
 - nájomnú zmluvu vydanú prevádzkovateľom pohrebiska, kde budú ľudské ostatky uložené.
- (8) Náklady na exhumáciu hradí ten, kto o ňu požiadal.
- (9) Výkop hrobov sa vykonáva:
- jednohrob: dĺžka 210 cm, šírka 80 cm, hĺbka 160 cm
 - dvojhrob: dĺžka 210 cm, šírka 160 cm, hĺbka 160 cm
 - detský hrob: dĺžka 100 cm, šírka 50 cm, hĺbka 100 cm – dieťa mladšie ako 3 roky
 - jednohrob prehĺbená jama : dĺžka 210 cm, šírka 80 cm, hĺbka 220 cm
 - urnové miesta: dĺžka 60 cm, šírka 50 cm

Článok 10 Stromy, kry a lavičky

- (1) Stromy a kry možno vysadzovať na miestach, ktoré sú predmetom nájmu len s písomným súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska.
- (2) Prevádzkovateľ pohrebiska môže výsadbu kedykoľvek, ak to uzná za potrebné, odstrániť.
- (3) Lavičky možno na pohrebisku umiestňovať len s písomným súhlasom prevádzkovateľa pohrebiska, tento môže určiť rozmery i tvar lavičky, prípadne spôsob ich upevnenia.

Článok 11 Zrušenie pohrebiska

(1) Pohrebisko môže zrušiť len obec. Pohrebisko možno zrušiť až po uplynutí tlecej doby všetkých ľudských ostatkov uložených na pohrebisku.

(2) Pohrebisko možno pred uplynutím tlecej doby uvedenej v odseku (1) zrušiť len z dôvodov uvedených v § 23 ods. 1 zákona a z dôvodu verejného záujmu na základe podnetu príslušného orgánu štátnej správy (napr. zákona NR SR č. 272/1994 Z.z. v platnom znení, zákona NR SR č. 364/2004 Z.z. v platnom znení atď.)

(3) Ten, v koho záujme sa pohrebisko zruší, je povinný zabezpečiť a uhradiť exhumácie a preloženie ľudských ostatkov, hrobov s príslušenstvom, a hrobiek na nové hrobové miesta na inom pohrebisku.

(4) Nezotleté ľudské ostatky po uplynutí tlecej doby je ten, v záujme koho sa pohrebisko zrušilo, povinný zhromaždiť a pochovať ich na inom pohrebisku.

(5) Hroby a hrobky, ktoré sú vyhlásené na národné kultúrne pamiatky, sa môžu zrušiť len po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia Ministerstva kultúry Slovenskej republiky o zrušení vyhlásenia hrobu alebo hrobky na národnú kultúrnu pamiatku (§ 20 zákona č. 49/2002 Z.z.).

(6) Hroby a hrobky, ktoré sú evidované v zozname pamätihodností obce (§ 14 ods. 4 zákona č. 49/2002 Z.z.) sa môžu zrušiť len po predchádzajúcom súhlase obce.

(7) Zrušenie vojnových hrobov upravuje osobitný zákon (zákon č. 130/2005 Z.z. o vojnových hroboch).

Článok 12 Čas, keď je pohrebisko prístupné verejnosti:

- a./ cintoríny sú prístupné verejnosti denne počas celého roka
- b./ deťom do 10 rokov je vstup na cintorín povolený len v sprievode dospelých osôb
- c./ prevádzkovateľ môže v osobitných prípadoch obmedziť prístup verejnosti na cintorín
- d./ motorovými vozidlami, bicyklami a inými dopravnými prostriedkami možno vchádzať len s osobitným povolením prevádzkovateľa.

Článok 13 Cenník služieb

a./ obradná miestnosť	5,80 €
b./ chladiarenské zariadenie za jeden deň	3,30 €
c./ reprodukcia hudby	1,65 €
d./ účasť organizátorov	2,50 €
e./ vence, kytice	0,20 €
f./ otvorenie DS mimo obradov	0,80 €

Článok 14

Prechodné, spoločné, záverečné a zrušovacie ustanovenia

- (1) Doterajšie právne vzťahy týkajúce sa užívania hrobového miesta zostávajú zachované
- a) za rovnakých podmienok, ako boli dohodnuté v právnom vzťahu, ak osoba alebo osoby oprávnené z tohto právneho vzťahu sú známe a podmienky užívania hrobového miesta sú splnené,
 - b) jeden rok odo dňa doručenia oznámenia, že nie sú splnené podmienky užívania hrobového miesta, ak osoba alebo osoby oprávnené z právnych vzťahov týkajúcich sa užívania hrobového miesta sú známe a neuzavrú s prevádzkovateľom pohrebiska nájomnú zmluvu. Prevádzkovateľ pohrebiska je povinný poslať osobám uvedeným v predchádzajúcej vete návrh nájomnej zmluvy spolu s oznámením, že nie sú splnené podmienky užívania hrobového miesta,
 - c) tri roky odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona (zákon nadobudol účinnosť dňom 1. novembra 2005), ak osoba alebo osoby oprávnené z právnych vzťahov týkajúcich sa užívania hrobového miesta sú známe, ale nebolo im možné doručiť oznámenie, že nie sú splnené podmienky užívania hrobového miesta, a bolo len uverejnené na mieste obvyklom na pohrebisku a tieto osoby neuzavrú s prevádzkovateľom pohrebiska v tejto lehote nájomnú zmluvu,
 - d) päť rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti zákona, ak osoba alebo osoby, ktoré majú právny vzťah k hrobovému miestu, nie sú známe, s vyznačením skutočností, že nájomca tohto hrobového miesta nie je známy.
 - e) šírka ochranného pásma pohrebiska 50 m sa nevyžaduje pre pohrebiská zriadené pred nadobudnutím účinnosti zákona 470/2005.

(2) Ostatné skutočností nezakotvené v tomto poriadku sa riadia príslušnými ustanoveniami zákona NR SR č. 470/2005 Z.z. o pohrebníctve.

(3) Na tomto poriadku sa uznieslo Obecné zastupiteľstvo v **Partizánskej Ľupči** dňa **6.2.2006**.

(4) Zmeny a doplnky tohto poriadku schvaľuje Obecné zastupiteľstvo v **Partizánskej Ľupči**.

(5) Tento poriadok nadobúda účinnosť dňom **14.6.2006**.

(6) Dňom nadobudnutia účinnosti tohto poriadku sa zrušuje Všeobecne záväzné nariadenie č. 8/2003 zo dňa 25.7.2003, s nadobudnutím účinnosti 9.8.2003.

V Partizánskej Ľupči dňa 14.6.2006.

Lubomír Frič, starosta obce